

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

AKTUALI PRAKTIKA CIVILINĖSE BYLOSE

2020 m. birželis

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-626-1120/2020](#), sprenddamas dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria buvo atsisakyta priimti ieškinį, teisėtumo ir pagrįstumo, Lietuvos apeliacinis teismas (toliau – ir LApT) pažymėjo, kad itin didelė ieškinio apimtis, nesant tam objektyvių priežasčių, gali būti pripažinta netinkamu ieškinio dalyko ar pagrindo formulavimu.

LApT, atsižvelgęs į pateikto ieškinio itin didelę apimtį (135 lapai), pažymėjo, kad tokia ieškinio apimtis nėra pagrįsta reikalavimo sudėtingumu ir pažeidžia vieną iš civilinio proceso principų – proceso koncentraciją. Byloje dalyvaujantiems asmenims Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse (toliau – CPK) įtvirtinta pareiga jiems priklausančiomis procesinėmis teisėmis (šiuo atveju – teise kreiptis į teismą) naudotis sąžiningai ir jomis nepiktnaudžiauti, rūpintis greitu bylos išnagrinėjimu (CPK 7 straipsnio 2 dalis), todėl teisė kreiptis į teismą negali būti tinkamai įgyvendinama be taisyklių, leidžiančių tinkamai pasirengti būsimam procesui bei apibrėžti nagrinėtino ginčo ribas.

Vis dėlto teismas, pripažinęs, kad itin didelė ieškinio apimtis pažeidžia civilinio proceso principus ir normas, konstatavo, jog pirmosios instancijos teismas, siekdamas tinkamai pasirengti būsimam procesui ir apibrėžti ginčo ribas, turėjo pareikalauti, kad argumentai ieškinyje būtų pateikti koncentruotai. Tokio reikalavimo nustatymas dirbtinai nesuvaržo atitinkamo subjekto teisės kreiptis į teismą ir nepagrįstai neapsunkina šios teisės įgyvendinimo. Tik ieškinį pateikusiam asmeniui atsakius vykdyti teismo nurodymą pašalinti ieškinio trūkumus, nevykdant byloje dalyvaujančių asmenų pareigos bendradarbiauti, siekti kuo greitesnio bylos išnagrinėjimo, teismas turėtų ieškinį laikyti nepaduočiu.

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-683-943/2020](#), sprenddamas atleidimo nuo dalies žyminio mokesčio mokėjimo klausimą, LApT pažymėjo, kad ieškovo turtui laikinosios apsaugos priemonės pritaikytos siekiant užtikrinti kitoje civilinėje byloje ieškovui pareikštų reikalavimų įvykdymą, todėl, šioje byloje vertinant ieškovo prašymo atidėti žyminio mokesčio mokėjimą, galimos turinės padėties pagerėjimo perspektyvos sieti su kitos civilinės bylos išnagrinėjimo rezultatu, kuris gali būti ir neigiamas ieškovui, yra netikslinga ir tokia aplinkybė nepagrindė prašymo pagrįstumo.

Civilinėje byloje Nr. [e2A-921-450/2020](#), sprenddamas dėl teisės normų, kuriomis reglamentuojama juridinio asmens pabaiga, taikymo laiko atžvilgiu, LApT išaiškino, kad įmonės likvidavimo etapas prasideda teismui pripažinus įmonę bankrutavusia ir pradėjus likvidavimo procedūras, kurių metu sprendžiami su turto realizavimu, iš kurio gali būti vykdomas kreditorių reikalavimų patenkinimas, susiję klausimai, kuriuos išsprendus užbaigiamos įmonės bankroto procedūros ir kartu bankroto byla, priimant teismui sprendimą dėl įmonės pabaigos. Tiek likvidavimo dėl bankroto, tiek juridinio asmens pabaigos procedūros, kurias sieja įmonės likvidacinis tikslas, nėra savarankiškos procedūros, o sudaro bendrą įmonės likvidavimo etapą, kuris pradedamas įmonės pripažinimu bankrutavusia ir užbaigiamas teismui priėmus sprendimą dėl įmonės pabaigos.

Civilinėje byloje Nr. [2-942-450/2020](#), sprenddamas dėl nutarties, kuria atmestas kreditoriaus prašymas atstatydinti nemokumo administratorių, skundžiamumo, LApT pažymėjo, kad tiek prieš tai galiojusiam Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme (toliau – ĮBĮ),

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

ties dabar galiojančio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 39, 40 ir kituose straipsniuose nenumatyta išimtis dėl nutarties, kuria atmetas prašymas atstatyti nemokumo administratorių, apskundimo.

Nutarties, kuria sprendžiamas klausimas dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo, apskundimo galimybę apeliacinės instancijos teisme iš esmės lemia jos rezultatas, o ne pateikusių tokią prašymą subjektų ratas, todėl LApT pripažino nepagrįstais apelianto teiginius, kad teismų praktika dėl galimybės skųsti nutartį dėl nemokumo administratoriaus atstatydinimo yra palankesnė nemokumo administratoriams nei įmonių kreditoriams.

Civilinėje byloje Nr. [e2-1020-450/2020](#), sprendama dėl nemokumo administratorės prašymo pakeisti skundžiamą pirmosios instancijos teismo nutartį, nurodant, kokiai kreditorių reikalavimo tenkinimo eilei priklauso tam tikras kreditorius ir iš ko susideda kreditoriaus finansinis reikalavimas, kad būtų aišku, kokia apimtimi kreditorių finansiniai reikalavimai bus tenkinami pirmuoju etapu ir kokia – antruoju, LApT Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija pažymėjo, kad kreditorių reikalavimų patvirtinimo procesas, nors pagal savo teisinę prigimtį ir yra panašus į pareikšto ieškinio nagrinėjimą, tačiau procesiniu požiūriu reikalavimų tvirtinimui netaikomos tos pačios taisyklės kaip nagrinėjant civilinę bylą ginčo teiseną. Šia nutartimi sprendžiami ne tik procesinio pobūdžio klausimai – su ja susiję ir materialinės teisės klausimai, t.y. ja sukuriamas teisinis pagrindas kreditoriui, laikantis ĮBĮ nustatytos reikalavimo tenkinimo eilės, gauti visą ar dalį teismo nutartimi patvirtintos sumos iš bankrutuojančios įmonės turto. Tačiau kartu ĮBĮ 26 straipsnio 1 dalyje nustatyta kreditoriaus reikalavimo tikslinimo galimybė, kuri išlieka iki tol, kol teismas

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

priima nutartį nutraukti bankroto bylą arba sprendimą dėl įmonės pabaigos. Šio straipsnio 5 dalyje įtvirtinta teisė tokią nutartį skųsti administratoriui, kreditoriams, kuriems jos priimtos, ir kitiems kreditoriams, tenkinantiems šio straipsnio 6 dalyje įtvirtintas sąlygas.

Teismas pažymėjo, kad bankroto byloje tarpinio proceso specifika lemia tai, kad nutartis, kuria patvirtinti kreditorių reikalavimai, negali būti prilyginama teismo sprendimui, priimamam išnagrinėjus bylą iš esmės.

Civilinėje byloje Nr. [e2-690-790/2020](#), sprenddamas sodininkų bendrijos pareikšto prašymo atnaujinti procesą apmokestinimo žyminiu mokesčiu klausimą, LApT nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymą (toliau – SBJ) sodininkų bendrijos nėra įgalios ginti viešąjį, valstybės ar savivaldybės interesą, jos įgyvendina savo narių teises ir gina jų interesus bendrojo naudojimo objektų valdymo, priežiūros ir naudojimo srityse. Atsižvelgiant į tai, sodininkų bendrijų reiškiams reikalavimams nėra taikoma CPK 83 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta išimtis, leidžianti subjektams, ginantiems viešąjį interesą, nemokėti žyminio mokesčio už teikiamą procesinį dokumentą.

Taip pat LApT pažymėjo, kad nei CPK 83 straipsnio 1 dalies 1–16 punktuose ar kitose CPK nuostatose, nei SBJ nėra reglamentuota, kad sodininkų bendrijų reiškiama ieškiniai, apeliaciniai ir kasaciniai skundai ar prašymai atnaujinti procesą neturėtų būti apmokestinami žyminiu mokesčiu.

Civilinėje byloje Nr. [e2-1007-881/2020](#), sprenddamas kreditorių susirinkimo nutarimo pagrįstumo klausimą, LApT nurodė, kad turto vertinimo atlikimas yra susijęs

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

su papildomomis administravimo išlaidomis, todėl kreditorių daugumai realizavus teisę nustatyti pradinę turto pardavimo kainą, pagrįstą konkrečia informacija, o kitiems kreditoriams nepateikus jokių šią informaciją paneigiančių duomenų, vien šių kreditorių nesutikimas su tokia kaina nėra pakankamas pagrindas panaikinti šiuo klausimu priimtų kreditorių susirinkimo nutarimų.

Civilinėje byloje Nr. [e2-717-1120/2020](#), spręsdamas nutarties, kuria atidėtas žyminio mokesčio už pareikštą ieškinį sumokėjimas, skundžiamumo klausimą, LApT atkreipė dėmesį, kad CPK 100 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog dėl teismo nutarčių, susijusių su žyminiu mokesčiu, asmenys, dėl kurių šios teismo nutartys yra priimtose, gali paduoti atskirąjį skundą. Teismas nurodė, kad pirmosios instancijos teismas negalėjo priimti atsakovės Kipro įmonės atskirojo skundo, nes nutartį, kuria atidėtas dalies žyminio mokesčio už ieškinį sumokėjimas, gali skųsti tik pats ieškovas, dėl kurio ir priimta minėta teismo nutartis. Teismas pažymėjo, kad ir ankstesnėje savo praktikoje Lietuvos apeliacinis teismas yra nurodęs, kad būtent ieškovas, kaip subjektas, ginantis savo pažeistas teises ar teisėtus interesus, ieškinio priėmimo metu yra labiausiai suinteresuotas, kad būtų tinkamai įgyvendintos kreipimosi į teismą teisminės gynybos prielaidos, lemiančios ieškinio priėmimą, taip pat susijusios su žyminio mokesčio sumokėjimu ar mokėjimo atidėjimu.

Civilinėje byloje Nr. [e2-1033-407/2020](#), pasisakydamas dėl restruktūrizavimo ir bankroto bylų iškelimo atribojimo sprendžiant nemokumo bylos iškelimo klausimą, LApT, sistemiškai aiškindamas JANĮ nuostatas dėl juridinių asmenų nemokumo bylos iškelimo ir nemokumo

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

proceso veiksmingumo tikslo, nurodė, kad tais atvejais, kai teismui pateikiamas prašymas iškelti tam pačiam juridiniam asmeniui bankroto bylą ir restruktūrizavimo bylą, tokie prašymai privalo būti nagrinėjami kartu. Taip teismas, vertindamas pateiktus prašymus kartu, užtikrina veiksmingą nemokumo ginčų sprendimą, skolininko ir kreditorių interesų pusiausvyrą bei lygiateisiškumą. Be to, toks pareiškimų dėl nemokumo procesų inicijavimo vertinimas yra operatyvus, aiškus ir nuspėjamas nemokumo proceso dalyviams. Teismas, įvertinęs prašymus iškelti tam pačiam juridiniam asmeniui bankroto bylą ir restruktūrizavimo bylą, pateiktus duomenis ir šalių argumentus, gali nuspręsti, koku būdu (restruktūrizavimo ar bankroto) veiksmingiau būtų spręsti kilusias juridinio asmens nemokumo problemas. Taip pat toks pateiktų pareiškimų iškelti ir bankroto bylą, ir restruktūrizavimo bylą nagrinėjimas kartu padeda išvengti tų pačių aplinkybių skirtingo vertinimo ir prieštarų sprendimų priėmimo.

Tik nustatęs aplinkybes, dėl kurių restruktūrizavimo byla negali būti iškeliama (JANJ 22 straipsnio 1 dalis), teismas sprendžia dėl bankroto bylos iškėlimo. Taip užtikrinamas restruktūrizavimo kaip prioritetinio nemokumo problemų sprendimo būdo taikymas, suteikiamos galimybės įstatyme nustatytais pagrindais įmonėms atkurti mokumą. Sprendžiant nemokumo bylos iškėlimo klausimus, turi būti taikoma nuosekliai formuojama teismų praktika, kad kreditoriaus kreipimasis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo laikytinas *ultima ratio* gynybos priemone, kai išnaudoti visi pažeistų teisių gynimo būdai ir jie nedavė jokie teigiamo efekto, nes bankroto bylos iškėlimas susijęs su neigiamais teisiniais padariniais įmonei (skolininkei), t. y. apribojama jos veikla.

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Civilinėje byloje Nr. [e2-1015-585/2020](#), sprenddamas dėl mirusio apelianto teisių perėmimo, LApT pažymėjo, kad pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 1 dalį norminis teisės aktas įsigalioja kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės akty registre, jeigu pačiame teisės akte nenurodyta vėlesnė įsigaliojimo data, išskyrus šio straipsnio 12 dalyje numatytus atvejus. Lietuvos Respublikos naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymas buvo paskelbtas 2020 m. balandžio 24 d., taigi šis įstatymas įsigaliojo 2020 m. balandžio 25 d. Atsižvelgdamas į tai, kad pretenzijoje nustatytas terminas pasibaigė iki Lietuvos Respublikos naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymo įsigaliojimo, pirmosios instancijos teismas, sprenddamas ieškovės pareiškimo priėmimo klausimą, nepagrįstai taikė šio įstatymo nuostatas.

Civilinėje byloje Nr. [e2-1002-585/2020](#), sprenddamas dėl ginčo klausimui taikytino teisės akto, LApT nurodė, kad kreditorių susirinkimas, kurio nutarimas panaikintas skundžiama nutartimi, įvyko 2020 m. kovo 6 d., todėl šiuo atveju taikytinos JANĮ nuostatos.

Taip pat šioje byloje sprenddamas dėl bankrutavusio juridinio asmens narystės kredito unijoje pabaigos, teismas išaiškino, kad juridinis asmuo pasibaigia likvidavimu nuo jo išregistravimo Juridinių asmenų registre (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.95 straipsnio 3 dalis). Likvidavimo pagrindai yra nurodyti CK 2.106 straipsnyje. Juridinio asmens likvidavimas yra teisinis juridinio asmens pabaigos rezultatas, kuris negali būti atšaukiamas. Tai absoliuti

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

juridinio asmens pabaiga, kai juridinis asmuo pasibaigia, veikla nutrūksta, o jo teisės ir pareigos nėra perimamos kitų subjektų. Iki likvidavimo kaip rezultato, pasireiškiančio juridinio asmens pabaiga, vykstanti likvidavimo dėl bankroto procedūra yra viena iš bankroto proceso stadijų. Likviduojamas juridinis asmuo turi ribotą teisumą (CK 2.111 straipsnis, JANĮ 84 straipsnio 1 dalis). Bankroto byla gali būti nutraukta JANĮ 78 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose numatytais pagrindais iki teismo sprendimo dėl juridinio asmens pabaigos įsiteisėjimo dienos (JANĮ 78 straipsnio 2 dalis), todėl likviduojamo (likvidavimo procedūroje esančio) juridinio asmens teisumas gali būti atkurtas, nutraukus bankroto bylą jis netenka likviduojamo dėl bankroto asmens teisinio statuso (JANĮ 82 straipsnio 2 dalis). Tik pasibaigęs likvidavimo būdu, juridinis asmuo nebeturi civilinio teismo, nebegali įgyti jokių teisių ir pareigų, taip pat būti kredito unijos asocijuotuoju nariu. Todėl likvidavimas Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo 12 straipsnio 4 dalies prasme turi būti suprantamas kaip juridinio asmens pabaiga ir jo išregistravimas iš Juridinių asmenų registro, o ne juridinio asmens likvidavimo procedūros, kurios vienas iš pagrindų (CK 2.106 straipsnis) yra teismo nutarties dėl juridinio asmens pripažinimo likviduojamu priėmimas bankroto procese, vykdymas.

Civilinėje byloje Nr. [e2-1028-450/2020](#), sprenddamas ikiteisminės tvarkos inicijuojant nemokumo procesą tinkamumo, LAPT pažymėjo, kad pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo pareiškimą dėl bankroto bylos atsakovei iškėlimo, nustatęs vien formalią pranešimo dėl bankroto bylos iškėlimo atsakovei neatitiktį JANĮ nuostatoms, t. y. pranešime nepasiūlius sudaryti susitarimo dėl pagalbos, o nurodymą, kad „susitarimas dėl pagalbos nebus sudaromas“,

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

laikė netinkamu JANĮ 9 straipsnio 2 dalyje nustatyto reikalavimo, keliamo pranešimo turiniui, įvykdymu.

Teismas pažymėjo, kad atsakovė nepateikė jokios pozicijos dėl jai išsiųsto pranešimo dėl bankroto bylos iškelimo, įskaitant pageidavimus sudaryti susitarimą dėl pagalbos arba bankroto procesą vykdyti ne teismo tvarka. Šiame kontekste griežtas JANĮ 9 straipsnio taikymas, sprendžiant pareiškimo dėl bankroto bylos atsakovei iškelimo priėmimo klausimą, nebūtų suderinamas su protingumo, sąžiningumo, bankroto proceso efektyvumo ir operatyvumo principais.

Civilinėje byloje Nr. [e2-981-381/2020](#), sprenddamas dėl restruktūrizavimo byloje pateikto prašymo sustabdyti terminą restruktūrizavimo planui pateikti, LApT išaiškino, kad nemokumo procesas laikomas pradėtu nuo pranešimo, kuriame nurodoma juridinio asmens neįvykdyta prievolė, terminas, per kurį turėtų būti įvykdyta prievolė (jei pranešimą siunčia kreditorius), sudarytas susitarimas dėl pagalbos arba priimtas sprendimas bankroto procesą vykdyti ne teismo tvarka, bendrovės kreditoriams, jei nemokumo procesą inicijuoja juridinio asmens vadovas ar likvidatorius, arba juridiniam asmeniui, jeigu nemokumo procesą inicijuoja bendrovės kreditorius, išsiuntimo dienos.

Taip pat LApT pažymėjo, kad, pradėjus restruktūrizavimo procesą pagal iki 2019 m. gruodžio 31 d. galiojusio Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo (toliau – ĮRĮ) normas, iš esmės nėra įmanomas restruktūrizavimo plano pateikimas teismui pagal naujai įsigaliojusį JANĮ. Pradėjus restruktūrizavimo procesą pagal ĮRĮ, skirtingai nei pagal JANĮ, susitarimas dėl pagalbos nėra sudaromas tarp juridinio asmens ir kreditorių, kurių civilines teises ir (ar) pareigas dėl jų suteikiamos pagalbos juridiniam

asmeniui finansiniams sunkumams įveikti tiesiogiai sukuria, pakeičia ar panaikina šis susitarimas.

Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, skundžiamoje nutartyje atsisakius sustabdyti terminą restruktūrizavimo plano projektui pateikti, pirmosios instancijos teismas neįvertino Lietuvoje ir visame pasaulyje susidariusios nepaprastosios padėties dėl epideminės situacijos bei visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje dėl to paskelbto karantino. Šalyje susiklosčiusi išimtinė situacija neabejotinai apsunkino įprastinės veiklos juridiniams asmenims vykdymo galimybes bei sukėlė kliūtis restruktūrizuojamai įmonei tinkamai vykdyti įstatymuose nurodytas pareigas. Tai patvirtina ir restruktūrizavimo bylos duomenys, pagal kuriuos bendrovės kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašas buvo patvirtintas tik 2020 m. gegužės 7 d. bei kurių vaidmuo sprendžiant dėl restruktūrizavimo plano projekto yra lemiamas.

Vien ta aplinkybė, kad prašymo pateikimo bei jo išsprendimo metu negaliojo teisės aktai, kuriais reglamentuojama tokia ar panaši situacija, nereiškia, kad teismas neprivalėjo atsižvelgti į šalyje paskelbtą karantiną ir, sprenddamas dėl pareiškėjo pateikto prašymo, vadovautis protingumo, teisingumo ir sąžiningumo principais. Tai patvirtina ir netrukus po skundžiamos nutarties priėmimo paskelbtas Lietuvos Respublikos naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymas. Nors nagrinėjamu atveju terminas restruktūrizavimo plano projektui pateikti skaičiuojamas pagal ĮRĮ, tačiau pirmiau nurodyto įstatymo priėmimas tik patvirtina išimtinės situacijos šalyje susidarymą. Pažymėtina, kad pagal šio įstatymo 2 ir 3 straipsnių nuostatas stabdomas nemokumo proceso inicijavimas, susitarimo dėl pagalbos finansiniams sunkumams įveikti, restruktūrizavimo

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

bylos nutraukimo terminų skaičiavimas karantino laikotarpiu ir 3 mėn. nuo jo atšaukimo.

Civilinėje byloje Nr. [e2A-441-1120/2020](#), nagrinėdama klausimą dėl ieškinio senaties termino pradžios dėl vadovo veiksmais padarytos žalos atlyginimo, LAPT Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija pažymėjo, kad ne atsakovė turėjo daugumą akcijų finansinių ataskaitų rinkinių teikimo laikotarpiu, darytina išvada, kad arba daugumos akcininkė neformaliai pritarė atsakovės teikiamiems finansinių ataskaitų rinkiniams, arba ji bendrovės veikloje sąmoningai nedalyvavo. Antruoju atveju jos nesidomėjimas neatitiktų rūpestingo bei atidaus daugumos akcininko standarto. Teisėjų kolegija konstatavo, kad abiem atvejais nėra pagrindo teigti, jog daugumos akcininkė neturėjo sužinoti apie bendrovei galimai daromą žalą anksčiau, nei pasikeitė bendrovės vadovas. Bendrovės apeliaciniame skunde nurodytą aplinkybę, kad bendrovės akcininkė preziumavo, jog atsakovė jokiū būdu nedarys bendrovei žalos, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija vertino kaip objektyviai nekludžiusią bendrovei per daugiau kaip pusę akcijų turinčią jos akcininkę sužinoti apie teisių pažeidimą.

Civilinėje byloje Nr. [e2A-431-330/2020](#), sprenddama tiesioginės atsakomybės vadovui taikymo klausimą, Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija nustatė, kad Vilniaus miesto apylinkės teismas, išnagrinėjęs administracinio nusižengimo bylą, nurodė, jog bendrovė nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. balandžio 30 d. neturėdama pakankamai lėšų visiems pareikštiems reikalavimams patenkinti atsiskaitė su penktosios eilės kreditoriumi, o ne su trečiosios eilės kreditore VMI, todėl

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

atsakovas, būdamas įmonės vadovas, pažeidė CK 6.930¹ straipsnyje numatytą atsiskaitymų grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumą. Atsakovas įsiteisėjusiu teismo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimu nubaustas už tokį pažeidimą 100 Eur bauda. Teisėjų kolegija pabrėžė, kad administracinės atsakomybės atsakovui taikymas savaime nelemia ir civilinės atsakomybės taikymo, nes tam būtina nustatyti visas civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad administracinėje byloje nebuvo sprendžiamas klausimas dėl bendrovės vadovo civilinės atsakomybės už įmonės tinkamą mokestinės prievolės neįvykdymą sąlygų, todėl administracinėje byloje nustatyti faktai savaime nesudaro pagrindo tenkinti ieškovės ieškinio.

Civilinėje byloje Nr. [2-989-407/2020](#), sprendama klausimą dėl bendrovės bankroto pripažinimo tyčiniu proceso atnaujinimo, LApT Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija išaiškino, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išplėstinės kolegijos išaiškinimas dėl CPK 366 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto draudimo atnaujinti procesą dėl įsiteisėjusių teismo sprendimų bankroto bylose taikytinas tik tiems bankroto pripažinimo tyčiniams procesams, kuriuose buvo priimti įsiteisėję teismų procesiniai sprendimai pripažinti įmonės bankrotą tyčiniu. Atitinkamai tiems procesams, kuriuose įmonės bankrotas įsiteisėjusiais teismo procesiniais sprendimais nebuvo pripažintas tyčiniu, minėtas kasacinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos išaiškinimas netaikytinas, todėl tokiais atvejais galioja CPK 366 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas draudimas atnaujinti procesą dėl įsiteisėjusių teismo sprendimų bankroto bylose.

Teisėjų kolegija šioje byloje taip pat atkreipė dėmesį, kad paaiškėjus naujoms faktinėms aplinkybėms (pasikeitus faktiniam pareiškimo pagrindui), kurios, bankroto

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

administratoriaus nuomone, sudaro pagrindą pripažinti bankroto procesą tyčiniu ir nebuvo ginčo dalyku pirminiame bankroto pripažinimo tyčiniu procese, bankroto administratorius turi teisę kreiptis į bankroto bylą nagrinėjantį teismą su pareiškimu dėl įmonės bankroto pripažinimo tyčiniu, nuroydamas naują (ginčo nagrinėjimo dalyku nebuvusį) faktinį pagrindą. Tokiu atveju bankroto bylą nagrinėjantis teismas, sprenddamas tokio pareiškimo priėmimo klausimą, turi įvertinti, ar bankroto pripažinimo tyčiniu klausimas nėra tapatus ankstesniais teismų procesiniais sprendimais išnagrinėtiems bankroto pripažinimo tyčiniu klausimams pagal visas ginčo tapatumo sąlygas (šalis, faktinį pareiškimo pagrindą ir pareiškimo dalyką). Nustatęs, kad pareiškimas dėl įmonės bankroto pripažinimo tyčiniu grindžiamas naujomis faktinėmis aplinkybėmis, teismas tokį pareiškimą turi priimti nagrinėti.

LIETUVOS TEISMAI

Lietuvos apeliacinis teismas

Pastaba. Lietuvos apeliacinio teismo apžvalgoje pateikiamos neoficialios procesinių sprendimų santraukos, parengtos tik siekiant informuoti. Apžvalgoje naudojamos nuotraukos iš Lietuvos apeliacinio teismo ir Artūro Jendovickio archyvų.

Parengė Lietuvos apeliacinio teismo
Teismų praktikos skyrius
Gedimino pr. 40, LT-01503 Vilnius
Tel. (8 70) 663 685, faks. (8 70) 663 060
apeliacinis@apeliacinis.lt
www.apeliacinis.lt

Vilnius, 2020 m.